

Útdráttur

Áhugi fræðimanna á trú hefur aukist í gegnum tíðina og hafa tengsl hennar við félagslega auðlegð verið mikið skoðuð. Þar sem trúarleg auðlegð er eitt form félagslegrar auðlegar, sem einstaklingar fá m.a. í gegnum kirkjuástundun, var markmið rannsóknarinnar að skoða hvaða áhrif trúarleg auðlegð hefði á vímuefnaneyslu íslenskra unglinga. Trú var skoðuð sem trúarleg auðlegð og var henni skipt niður í trúarlega félagsmótun og trúarlega hegðun. Unnið var úr gögnum sem fengin voru úr ESPAD rannsókninni frá árinu 2003. Þátttakendur voru nemendur í níunda og tíunda bekk grunnskólum á Íslandi. Alls voru 3.543 þátttakendur, fjöldi stelpna var 1.678 og strákar 1.836. Þrjár tilgátur voru settar fram. Tilgáta eitt var að stúlkur væru trúaðri en strákar. Tilgáta tvö var sú að stúlkur hefðu meiri trúarlega auðlegð en strákar og þriðja tilgátan var sú að stúlkur neyttu minni vímuefna en strákar. Niðurstöður studdu tilgátu eitt, tvö og að hluta til þrjú. En í ljós kom að kyn hefði ekki áhrif á reykingar og hassneyslu en stúlkur virtust drekka minna en strákar. Þegar skoðuð voru áhrif trúarlegrar auðlegðar á vímuefnaneyslu unglिंगanna kom í ljós marktækur munur. Þeir sem voru með litla trúarlega auðlegð neyttu marktækt meiri vímuefna en þeir sem mældust með háa félagslega auðlegð.

Abstract

Interest in religion has increased through the years and the relations between social capital and religion has been much studied. Where as religious capital is one form of social capital, that individuals obtains *inter alia* by attending church, the main purpose of this research was to examine the relationship between religious capital and substance use among Icelandic teenagers. Religion was seen as one factor of religious capital, and religion was divided into religion behaviour and religion socialization. Data from the ESPAD survey 2003 was used in this research. The participants were all ninth and tenth grade students in Iceland. Total amount of participants were 3.543, 1.678 were girls and 1.836 boys. Three hypotheses were presented. Hypothesis one was that girls were more religious then boys. Hypothesis two was that girl had more religious capital then boys, and the third hypothesis was that girls used less substance than boys. The results supported hypothesis one, two and but partly three. The girls did not smoke less or use less hashish than boys but they seem to drink less then boys. When the religious capital effects on substance use were examined the result showed that those who had high religious capital used significantly less substance then those who had little religious capital.